

FOGARAS ÉS VIDÉKE

Társadalmi, szépirodalmi és közgazdasági hetilap.

Előfizetési ár:
Helyben házhoz hordva, vidékre postán küldve:
Egész évre 8 Kor., félévre 4 K., 1/4 évre 2 K.
Egyes szám ára 16 fillér.

Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.
Szerkesztőség és kiadó-hivatal: Thierfeld D. könyvkereskedése.

A hirdetések díját jutányosan számítjuk.
Nyílt tér: soronkint 20 fill.
Hirdetések és Nyílt tér díja előre fizetendő.
Kéziratokat nem adunk vissza.

Iparunk.

„Szegény az eklézsia, maga harangoz a pap,” mondja a régi közmondás és most, amidőn végig vizsgáljuk folyton hanyatló iparunkat, halljuk napról napra szegényedő iparosaink panaszait, önkéntelenül ez a közmondás jut eszünkbe.

Vizsgáljuk hát figyelmesen a bajokat. Nézzük, hogy ki hát itt a hibás? A közönség-e, vagy az iparos osztály? Nehéz dolog ez, de ha egy kis jóakarattal és elfogulatlan ítéllettel nézzük, hátha mégis sikerül az igazságot kiderítenünk? Iparosaink nagyban panaszkodnak a közönségre, hogy szükségletét nem helyben fedezi és a sok idegen áru tönkre teszi az itteni ipart. Nincs már ma Fogarason az a boldog élet, ami ezelőtt 30, 40 évvel volt. Régebben az egész város iparosokból állott. Gazdag és tekintélyes polgárok voltak ezek, akik virágzó kalap, szür és lábbeli kereskedésekkel foglalkoztak és nem csak Erdély nagy részét, de Romániát is ellátták

szükséges iparcikkkel. Timáraink vagyonságáról ki ne tudna? És most ennek vége! A fogarasi iparos ma már csak tengeti életét, adóját fizetni is alig tudja és ami kis vagyona volt atyjától, azt lassanként kénytelen elkölteni, felélni. Ezek az állapotok valósággal igazak, de hogy ennek más oka lenne, mint maguk az iparosok, azt kétlem.

Első sorban is a helybeli iparosok aránytalanul drágán dolgoznak. Konstatálnunk kell, hogy a hozatott dolgok sokkal olcsóbbak az itt készítettéknél. De rosszabb is! kiált fel erre az érdekelt fél. Sajnos, ez sem igaz. Például: tapasztalatból tudom, hogy a helyben készített szobaberendezésnek egy év alatt minden egyes darabja elhasadt, míg ellenben a hozatott, sokkal olcsóbb, régi butor ma is ép. Ez csak egy példa, amelyet én, a saját káromon tapasztaltam, de van számtalan ilyen dolog. Harmadik ok is van, pedig ugyebár a drágább és rosszabb árura már egyéb bizonyíték

nem igen kell. A harmadik ok a részletfizetés. Ez a mai világ fenntartó eszköze. Bár részemről igen helytelennek tartom, mert tagadhatatlanul drága vásárlási módszer, — mivel a nem fizető „kundsafok” elmaradt részleteit is megveszi a többi vásárlón az illető hitelező — mégis be kell látnom hogy a 60 korona napidíjjal rendelkező családapa nem adhatja oda összes fizetését egy télikabátért, míg ellenben havi 10 koronát jobban nélkülözhet.

A nagyobb fizetésű hivatalnoknak társadalmi kötelezettsége is nagyobb és így ő is rá van szorulva a részletfizetés kedvezményére. Ezt pedig Fogarason nem kapja meg. Az itteni iparosoknak nincs módjukban ezt megadniok és így természetes, ha a vásárló közönség nagyvárosokban fedezi szükségletét.

Más baj is van. Nagyon sok megbízhatatlan ember kontárkodik manapság nálunk. Vagy nem ért hozzá kellően, vagy nincs meg a hozzávaló szerszámja, vagy nincs tőkéje az

TÁRCA

A KÁPOLNA.

*Erdő szélén, csöndes helyen,
Egyszerű kis kápolna áll;
A zöld fákról keresztjére
Sok énekes madárka száll.*

*Békés helyen, hűs árnyékban
Fennáll már rég idő óta;
És az erdő oly jó hozzá,
A vihartól hogy megóvja.*

*A lemenő nap sugára
A lombokon tör keresztül,
S úgy mosolyg a kápolnára
Szeliden le a keresztül.*

*Az én lelkem ilyen erdő:
Benne szívem a kápolna,
Melyet hitem akkor is véd,
Ha a világ rátomolna.*

Arkturusz.

Irén.

A „Fogaras és Vidéke” számára
írta: Halmy Gyula.
(Folytatás és vége.)

A fiatal leány lelkében észrevehető változás ment rövid idő alatt végbe. A gondtalan, vidám csevegés elhalt ajakán, a pajkos gyermekcsinyek helyett el-el mólázó semmittevással töltötte szabadidejét. Atyja esténként hegedülni szokott és a szép magyar ábrándokat sohasem halgatta Irén olyan érzéssel mint ez időben s ha a félhomályt eloszlatta a barátságos világu lámpa, a gondosan figyelő atya könnyek nyomait fődözte fel az életpiros arcon.

A régi élnökség, vidám pajzánság csak olyankor tért vissza Irén ajkára és szeméibe, ha fiaker állt meg a ház előtt és abból a jól ismert alacsony, barna ifju szállt ki, hogy „tisztelőtét tegye kedves Kálmán bátyjánál.” Az öreg ur, bajusza alatt hamiskásan mosolygott ez ismételt kijelentésre, de azért komoly arcot mutatva, szívesen vezeté be öcsését a füstös levegőjü könyvtárba, ahonnan azonban — kevés idő múlva — következetesen át-

vándoroltak az Irén virágos ablaku, egyszerű kis szobájába. Ugyilátszik, Szentgróty nagyon megszerette új rokonbátyját, mert alig múlt el két-három nap, megint csak megállt a fiaker a kis nádfedeles paróchia előtt, Irén pedig lassanként arra a felfedezésre jutott, hogy a lányok szíve a délutáni gyorsvonat füttytől hevesen kezd dobogni és ez a heves dobogás a vonattól érkező kocsi robogásával még fokozódik, sőt amíg a vendég a könyvtáron át eljut a kis varrósasztalkáig, az a hevesen dobogó szív majd kiugrik helyéből. Közönyt tettető arcán azonban meglátszik a félelem, hogy bátha Szentgróty meghallja azt a dobogást, mert tessék elhinni, oly hangosan ver az a kis szív. Természetesen Irén azt gondolja, hogy ez a felnőtt leányok általános szokása, hogy ez a „nagyányság” egyik tünete és a világot sem akarja tudomásul venni, hogy ez csak az ő bolondos kis szívének a szokása.

Viszont Szentgróty Jenő, a komoly, fiatal pedagógus úgy találja, hogy kerek e világon nincs kedvesebb, barátságosabb hely a kis varrósasztalka mellett álló karosszéknel.

Sirolin

a legkiválóbb tanárok és orvosoktól mint hathatós szer:

idült bronchitis, számarhurut és különösen lábbadozóknál influenza után ajánlatik.

Emeli az étvágyat és a testsúlyt, eltávolítja a köhögést és a köpetet és megszünteti az éjjeli izzadást. Kellemes szaga és jó íze miatt a gyermekek is szeretik. A gyógyszerárakban üvegenként 4 K.-ért kapható. Figyeljünk, hogy minden üveg a következő cégnyomással legyen ellátva: F. HOFFMANN-LA ROCHE & CO vegyészeti gyár BASEL (Svájc)

anyag beszerzéséhez stb. de igen sok esetben vagy bosszantóan hosszú idő múlva, vagy pedig teljesen elrontva jut kezünkhöz a megrendelt áru. Nem egy esetet tudok, amikor a 20—30 koronányi előleg is ott vesz, mivel a megrendelő megunja az örökös várását, veszedelmet, küldözgetést, kénytelen tehát a sörgösen szükséges dolgot mással elvégeztetni, az előlegül adott pénzre pedig keresztet vethet.

Ez beigazolt tény. Már most, hogy az ilyen visszaélések elriasztják a közönséget az csak természetes és senkinek fel nem róható ez az állapot másnak, mint az illető iparosnak.

Igy van ez uraim! És hogy ezen a sajnálatos állapoton mi módon lehetne segíteni, azt legjobban maguk az iparosok tudhatják. Valóban köszönettel tartoznánk a szakembereknek, ha véleményüket nyilvánítanák e tárgyban. Lapunk hasábjai elejétől fogva mindig nyitva álltak a különböző vélemények számára és iparosainknak saját érdekeiben jó lenne ezen a szomorú állapoton segíteniök. Ezt első sorban, a közönség megnyerésével, másodsor a kérdés komoly megvitatásával, harmadsor pedig tettekkel lehet elérniök.

Még egy jóakaró tanács!

Sokszor felpanaszolják, hogy a régieknek milyen jól ment a dolguk! De azt nem gondoljuk el, hogy milyen munkás, házias és egyszerű feleséggel, szerény és szende leányokkal bírtak azok a régiek. A feleség és leányok nem a

gazdag urinöket felülmuló báliruhákon, kalapokon törték folyton a fejüket, hanem csinos karton ruhácskájokat magok megvarrva, fejüket a nap heve ellen szép kendővel védve dolgoztak a házban és a mezőn. Megkúporgatták a gazda keresményét, szelid és házias gyermekeket neveltek! Nem is maradt akkor annyi lány pártában mint most, nem is ment a menyasszony hosszú uszályos fehér, selyemruhával a templomba és egyetlen fehérneművel a testén az új házba. Szép és hasznos fehérnemű, tisztos felsőruha, kis butor, sőt még egy kevés pénz is akadt akkor a menyasszonynál, sőt a vőlegénynél is az új fészek megalapításánál; ma azonban diszes ruhák, kalapok és egyéb lim-lomok mellett semmi hasznos dolog, semmi háziasság, csak nagyozolás, hiúság, üres szív és dologtalanság az, amit legtöbb leány hozományul visz.

Hej, régi jó világ! Hol vagy?

Egy vásárló.

Szabályrendelet.

Fogaras város mint nagyközség közbirtokosságának az 1894 évi XII ik törvény-cikk alapján a mezőrendés és legeltetésről.

I. Fogaras külső birtokai tagosítva vannak, ennél fogva mindenki saját birtokát tetszés szerint használhatja, tehát a szabad gazdálkodás mondatik ki a gazdasági termékek tekintetében.

II. Fogaras külső birtokai mezőrendési szempontból négy szakaszba vagy négy határrészre osztatnak úgy mint:

a) Lenkertidűlő, mely fekszik az Olt folyó balpartján, a galaci híd felől nyugatra a

Taglicht féle tagig és a Bethlen felé vezető ország-utig.

b) A Bethlen és Huréz község felé terülő határ, az a Bethlen felé vezető ország-utól délre terül el, a kincstári birtok mellett és a berivói nagypatak balpartján, ide érve a „Prilódia“ nevű közlegelőt is egészen a Huréz község határáig.

c) Az Ilén felé terülő határ; ez a határ a berivói nagypatak jobb partján terül el, Fogarastól délre a Herszényi-féle tagig és Ilén község határáig, továbbá a Krempelsz-féle téglacsürnél a Reusor község határáig. Kivételnek a Konca és Magurel dűlők, mivel ezek őrzésére az iléni birtokosok külön mezőőr tartását vállalták magukra.

d) A mundrai forduló, Fogaras várostól keletre, az Olt folyó balpartján, a kincstári birtok mellett terül el egész a Steinburg-féle tagig és a téglacsürök mellett a Reusorra vezető gyalogúttól kezdve Reusor határáig.

Ezen négy határrész terményeinek megőrzésére négy mezőőr tartassék állandóan, kiknek évi díjai személyenként 260 azaz kétszáz hatvan koronában állapittatik meg.

Kötelességökké tétetik a kerületökbe tartozó határrészek szigorú, pontos megőrzése nyáron úgy, mint más évszakokban, és ha valami kár történik, ezt a becsü alapján megtéríteni tartoznak, s ha esetleg kiderül hogy a pracvarikátorokkal egyetértenek: az előjáróság által a legszigorubbán büntetendők, sőt állásaikról elmozdíthatók.

A becsület a határfelügyelő, a mezőrendőr és egy egyén a kártszenvedő, egy pedig a kártevő részéről de mindig fogarasi lakosok eszközlik. Döntő szava a határfelügyelőnek van.

A mezőőrök és csordapásztorok ellenőrzésére meg felügyelésre egy határfelügyelő tartassék, kinek évi tiszteletdíja 240 azaz kétszáznegyven koronában állapittatik meg.

A mezőőrök javadalmazása és a keze-

Sőt nagy bámulatára arra a tudatra ébred, hogy vannak 16 éves gyerkőc leányok, akik okosabban és élvezhetőbben beszélnek, mint Kant és Schoppenhauer, sőt határozottan jobban leköti az ember figyelmét a kis piros ajkon felhangzó ezüstcsengésű kacagás, a filozófiai írók összes bölcsességénél.

Hát a mama? Vajjon milyen gondolatokat forgat agyában a zörgő kötötük és jóságosan fénylő pápaszeme mellett? Talán saját ifjúságát éli át a két fiatal ártatlan csevegésénél és élesen figyelő, tapasztalt szemei már bizonyosan felfedezték a két szívből öntudatlanul ébredő szerelmet.

* * *

Félévig tartott ez a vidám és sejtelmekben gazdag élet. A tél is elmúlt és az ébredő tavasz langyos lehelete, a virágok üde fejcskái egy ártatlan, tiszta szív boldogságát észlelhették a vén paróchia virágos kertjében. Irén a tavaszi kerti munkával elfoglalva vizsgálgatni kezdte érzelmeit és pirulva vallotta meg önmagának, hogy már nemcsak szüleihez vonzódik szíve, sőt elkeltt ismernie, hogy képes lenne boldog, kedves otthonát, szüleit, testvéreit otthagyni, hogyha messze, messze idegenbe is, de Szentgróty oldalán élhetne. Ez a szerelem — ujjongott fel magában — ez az a boldog, édes érzés, melyről annyit hallottam, végre hát megvan fejte a nagy talány!

Örömet nemsokára szomorúság követte.

Jenő bucsuzni jött, hogy atyja kívánságára a husvéti szünidőt otthon töltsen és szegény Irén könnyes szemekkel nézett a boldogságát tovaragadó kocsit után, mintha sejtette volna a megpróbáltatást melynek ki lesz téve szerelme tárgya.

* * *

A régnem látott, kedves otthon, a jó szülők, a kert diófái örömmel üdvözölték a hazatérő Szentgrótyt. Egész boldog ifju- és gyermekkorra feléledt lelkében a szülei ház fedele alatt. Hugai szeretetteljes gyöngédséggel keresték kényelmét és ő hagyta magát kényeztetni. Első napon annyira elfoglalta egész lelkét a viszontlátás, hogy egészen mefeledkezett Irénről, de éjjel álmában megjelent előtte a bájos alak és már másnap nem találta jól magát otthon.

Ezen a második napon történt, hogy a kis Szentgróty Mariska pajzán hangja verte fel az ősi kertben ábrándozó ifjút és sokatig érő szemhunyorogással vezette be Jenőt a szalonba.

— Jenő, édes Jenőm, végre viszontlátlak, kiállt az ott álló szép, erős, barna lány és átkorolva a megrémült ifju nyakát, égő csókot nyomott a hideg ajkakra.

A pajkos Mariska természetesen rég kisuhant és a végtelen zavarban levő Jenő bizalmas kettesben látta magát a gyermekkorai pajtással, a gazdag szomszéd szenvedélyes Gizájával.

— De kisasszony . . . az Istenért! . . . hebegé az ifju és zavartan bontakozott ki a szenvedélyesen ölelő karokból.

— Jenő, kinek beszélsz? . . . Hát kell nekem az a hideg, idegen megszólítás? Én Gizád vagyok, a te szerető és hű menyasszonyod, akivel — mint gyermek — annyiszor esküdtél meg a vén diófa árnyékában. Hányszor játszottunk lakodalmast, hányszor ígérted, soha, senki más nem lesz a feleséged, mint a te kis babuskád, a te kis feleséged, a te kis Gizellád! És most, négy évi viszontlátás után a hideg kisasszony megszólítás tölül ajkadra, midőn menyasszonyodat látod?

Heves zokogásban tört ki és leborult a diványra, érzékies, gömbölyű termetének báját még jobban sejtette a tapadó, fehér ruha. Jenő erein láz futott keresztül, ha a mostani tüzes csókra s a gyermekkorai, édes bizalmasságra gondolt. Agya lángolt, a szenvedélyes vér már-már odahajtotta a magáról teljesen mefeledkezett, lábban égő vérű szép lány lábai elé, midőn künt a folyosón megcsendült a kis Mariska csilingelő hangozkája a kedves, régi nótát énekelve:

— „Csak egy kislány van a világon.“ Az Irén nótája! Szemei előtt egyszerre megjelent a gyöngéd, szende kis leány, amint virágos kertjében öntözgetve, ábrándozva néz kék szemével a messze távolba, arra a szeretett ifjura gondolva, aki gyermekszívét megtanította arra, hogy mi a szerelem.

lési költségek fedezésére szükséges összeg a földadó után vetendő ki.

Minden három év eltelte után birtokossági közgyűlés tartandó, azaz minden negyedik év március hó első felében. Ezen közgyűlés határozza meg időről időre hogy ügyeinek vezetését az Előljáróságra bizza e vagy birtokossági tanácsosra. Rendkívüli közgyűlés évente is tartható 50 tag kívánságára.

A közgyűlésen a főszolgabíró elnököl.

A jegyzőnek kötelessége e gyűlést szabályszerűen egybehívni.

A birtokossági közgyűlés választ saját kebeléből 10 tagu bizottságot.

E tiz tagu bizottság elnöke a főbíró.

E tiz tagu bizottság előtt köteles beszámolni a birtokosság ügyeinek vezetésével megbízott Előljáróság nagy birtokossági tanács minden év február hava utolsó felében mindennemű bevételi és kiadási összegekről, ugy szintén az év folytán előfordult minden gazdasági más észleléseiről.

A közgyűlés választja meg három évre a határfelügyelőt (inspector).

A határfelügyelő is minden évben köteles beszámolni a fent nevezett 10 tagu bizottságnak az évfolyamán előfordult és az ő hatáskörébe tartozó eseményekről, pld. a mezőőrök éjjel és nappali viselkedése, mezőrendőri kihágások, ezek büntetése, az apa állatok mikénti tartása, a mezeiutak állapota, a közlegelők javítása meg a csordapásztorról, ugy szintén a csordába kijárt állatok számáról és más észrevételeket is e gyűlésen terjeszt elő.

A gazdasági ügyek vezetésével megbízott Előljáróság vagy gazdasági tanács és a közgyűlés által választott 10 bizottsági tag, a határfelügyelő meghallgatásával tölti be időről időre a határfelügyelői és csordapásztori állásokat.

A külön legeltetés csak azoknak engedtetik meg kiknek öt (5) hold vagy ezen

felül birtoka van egy tagban; az ily területeken is csak ugy engedhető meg ha az állatok mellett 16 éven felüli fiu vagy férfi van alkalmazva pásztornak kiért az állatok által más területen teendő kárért első sorban az állatok tulajdonosa felelős.

A „Prilodia“ közlegelő Fogaras közbirtokosságának felnem osztható tulajdonát képezi, mely csakis közlegelőnek és katonai gyakorlótereknek, de semmi egyébnek nem használható. A fazekasoknak időről időre meghatározott, kitüntetett helyről agyagot hozni az eddigi díj mellett (szekere 10 fill) megengedtetik, ugy szintén a városi polgárságnak is megengedtetik, a fenti díj mellett ezen célra kiállított bárcza alapján az agyaghordás. Az agyagbánya helyét a határfelügyelő jelöli ki a 10 tagu bizottság határozata alapján.

A közös legelőre a csorda kihajtásának idejéül minden év május hó első négy napjának valamelyike állapittatik meg és végződik a csorda kibajtása a hó leesése, a fagyok beállása alkalmával. A csorda legeltetésének évenkénti beszüntetését minden évben a határfelügyelő jelentése alapján az Előljáróság vagy birtokossági tanács állapítja meg.

A lenkerti dűlőben a közbirtokosságnak apró, inkább zöldségtermelésre szolgáló nyilaskái vannak, itt tehát a külön legeltetés tilos, azonban minden év október 10-ike után a közös csorda ide is beocsátandó és addig itt legelnek míg a határ felügyelő meg nem győződik arról, hogy több legelni való e helyen nincs.

Senkinek a más birtokán legeltetni nem szabad az évnél egyszakában sem, ha azt kinem hasznobérelte, aki ez ellen vét: mindannyiszor 10 koronaig büntetendő.

A közös legelőre kibocsátható minden fogarasi lakosnak sajátját képező hazai fehér, vagy nyugoti tarkafaj szarvas marhája és bivalya, valamint a ló is.

— Bocsásson meg Gizella, én nem emlékszem, hogy — komoly, érett ésszel — határozott ígéretet tettem volna önnek és mivel az a korai gyermekábránd nem is lehet életképes, mivel az élet ezerszer megmutatta, hogy a házastársaknak boldogtalanságát nagyban előmozdítja az a körülmény, ha — engedjen meg udvariatságomért — a nő az idősebb, ennél fogva belátja ugy-e, hogy a deák szerelem muló, bohókás dolog és arra nem lehet felépíteni egy új élet alapját. És lássa. . . .

Jenő egész filozófiai fejtegetésekbe bocsátkozott, mialatt elméjében arra gondolt: hogyan lehetséges az, hogy négy évi távollétem, külföldi utam ideje alatt teljesen megfeledkeztem e leányról? Mi más Irén! Ő a megtestesült szemérem, ez a valóságos érzékiesség. Ő a báj, nagy, gyermekszemeiben a tudattalan kíváncsiság — ez a kinyílt rózsza, mely bár elbódít egy percere érzéki illatával, nem elégíti ki tisztaságra vágyó lelkemet.

Gizella pedig, a beszéd alatt fájó szívvel gondolt a tüzes, szenvedélyes diákra, aki annyiszor csókolta szerelemre vágyó ajakát, a homályos kert csöndes zugában. Hogyan? gondolá — ily komoly, csöndes, tudományos emberré változott az a bolondos, tüzes gyerek? Talán bizony azt hiszi, hogy a feleséget Schoppenhauer elméletével kell traktálni! Menj utadra jó fiu, akkor még inkább azé a snájdig főhadnagyé leszek!

— Bolondság volt! Elmúlt! . . . Kiált

végre. Szervusz Jenő! Éljd boldogul, majd eljöhetsz a lakodalmamra!

Hogy Jenő másnap már a nélkülözhetetlen, kedves Kálmán bácsihoz utazott, az csak természetes és hogy ott tárt karokra lelt, az is magától értetődik. Most pedig, mikor ezeket a sorokat írja, komoly, de szerető szívre valló tekintetét fel-fel emeli a papírról és ilyenkor mindig találkozik tekintete felesége hűzeges, kék szemével, aki kis fiát ringatva, varrogat, annál a bizonyos, régi kis varróasztalnál, melyet Jenő a stafirungból a világrért sem engedett volna el.

Irén, férje vállán át kilesve a sorokat szemrehányólag néz Jenőre.

— Én miattam megsaltál egy más leányt, ha ezt tudom, soha sem szerettelek volna meg!

— Szerencse, hogy nem tudtad édes, mondja Jenő. De aztán heves és szenvedélyes vérmérsékletére gondolva eszébe jut, hogy az a jelenet ott a szülei házában, bizalmas kettősben másként is végződhetett volna, ha Mariska éneke fel nem esendül.

Féltő szeretettel öleli magához kis feleségét és aranyos fiára rámutatva mondja:

— Ugy-e őt szigorubban neveljük; ugy-e vigyázunk rá, hogy korán ne kösse le magát?!

Csak olyan legyen, mint te, suttogja a tudatlan asszonyka és ábrándos szemével a messze jövőbe tekint, a hol fiát látja. A boldog megelégedettség sugárzik mindkettőjük arcán s bátran, együttérző szívvel indulnak neki az életnek.

A legelőről kizáratnak a másközszégbeli mindennemű állatok és a helybeliek közül:

a) az egy évesnél fiatalabb szopós borjúk vagy csikók.

b) Az ökrök mindon fajból általában, a szamarak, öszvérek, juhok kecskék, továbbá tenyész igazolvánnyal nem bíró bikák és ménlovak.

Jogában áll minden fogarasi lakos közbirtokosnak a „Prilodia“ nevű közlegelőre, a neve után kitüntetett minden 500 négyszögöl közlegelői jutaléku után egy darab állatot kibocsátani.

Azon birtokos, kinek 500 négyszögöl jutaléka a közlegelőben nincs: az minden hiányzó négyszögölért köteles még a kihajtás előtt egy fillért fizetni, tehát a kinek nincs közlegelői jutaléka, az egy darab állat után fizet legelői illetékben 500 fillért vagyis 5 koronát.

A csordába kibocsátott minden egyes állat után legelőjavítás céljára 1 egy koronát bika beszerzés és tartásért 2. két koronát köteles fizetni az állat tulajdonos, kivéve a lovakat ezekért nem köteles fizetni mert a közbirtokosság mént nem tart.

Azon fogarasi hasznobérlőnek a ki legalább 4 katasztrális hold földet legelő joggal együtt hasznobérelt a fogarasi határon annak joga van egy állatot a legelőre kibocsátani. Ezen arány szerint, ha több holdat bérelt, több állatot bocsáthat ki. A kisebb területek tekintetbe nem vehetők.

A legelő javításért és az apa állatokért a fenti díjjat ezek is fizetik. A bérleti szerződés a jegyzőnél március 1-éig bemutatandó ki ezt a szerződésen megjegyzni.

(Folytatása következik.)

Mercuriusz tarisznyájából.

Sűrű, sötét az éj, dühöng: a nemere stb. . . . szavalt a Mercuriusz az elmúlt estén, mikor dideregve vonult be a szerkesztőség ablakán. Egy füstölgő fáklya volt a kezében, amelyet valami furesa mosolygással támasztott a sarokba. Látod ezt a fáklyát cimborá? . Kérdé tőlem. Tudod-e honnét hoztam ezt?

Ha megmondod hát tudom. Mert ugyan ki a manó ismerné a te titkos utaidat? Honnan szagoljam én meg, hogy merre csatangolsz éjszakánként?

Hát öcsém — mert azt csak megengeded, hogy én, az olimpusi derüs világ lakója per öcsém tituláljalak — hát öcsém — mondá, ez a világosító eszköz azon az elmaradt záklyás fenén, vagy akarom mondani fáklyás zenén szerepelt volna! De a tisztelgőket idejekorán felvilágosítottam, hogy a záklyás fenének akkor van helye, ha valami nagy öröm, diadal éri a megtisztelendőt és emiatt azután természetesen elmaradt az illumináció. Így jutottam én ehhez a fáklyához, amit őzentul a kezemben fogok tartani, mint a világosság szövétnekét. Mehr licht! Kiáltom az utcáskon és ez nemcsak a villamos embernek szól, hanem átvitt értelemben is értheti aki akarja. . Ránk férne ugy-e?

Igy fecseg, csacsog a fickó és csak

mikor már jól megmelegedett, azután adta kezembe a kedves tarisznyát.

Hü gyerekek, ennek fele sem tréfa! Vadorzási hírek, 22 fokos hideg, összeveszés, kibékülés, távozás és érkezés stb. Egészen felvillanyozza az embert a sok érdekes pletyka, amit régi hirnevéhez méltóan tud üzni a hirhordó Mercuriusz. A sok hir között a gazdákra nézve kissé kellemetlen a legelső ujság, a tűzifa szokatlan mérvű drágulása. A kegyetlen hideg, a nagy hó elzárja az utakat és nem egy helyen történt, hogy üres szekerekkel térnek vissza az erdei utról a fáért járó emberek, mert a nagy hó miatt nem tudnak a hegyekbe jutni. Ennélfogva azután hihetetlen árban veszszük a fát és a kegyetlen télapó csak nem akar engedni. Szidja is a szedőgyerekek Mercuriuszt, amiért legutóbbi hireiben megjósolta, hogyha gyertyaszentelőkor napfényes idő van, kegyetlen hideg következik. Bevált a jósolás fájdalom és a szegény emberek fagyos kezekkel és lábakkal járnak az utcán, lesve egy-egy darabka fára.

A vadászokra is rossz idő ez. Hideg van a mezőkön csatangolni, bár tagadhatatlanul poétikus a szüzfehér határ, az ő némaságában. Azonban már Petőfi megmondta, hogy a nagy hideg idején a barátságos meleg szobában van csak a boldogság és így nem is csodálkozhatunk rajta, ha nimródaink pihennek és egyetlen nagyobb vadászat hírét sem halljuk.

A szegény, elkeseredett inas tragédiáját is megírta Mercuriusz, de az elcsépelet téma miatt jót kapott a hátára. Lapunk más helyén megírtuk a hirt és Mercuriusz szégyenkezve ismerte be, hogy elkésett vele. Vidámabb hurókat kezdett tehát pengetni és a nagysinkijárás jegyzői karának nemrégiben rendezett hangversenyéről referált. Mercuriusz tapasztalata szerint fenomenális siker volt egy erkölesi, mint anyagi téren. A zernestiek életrealitását konstatálnunk kell. Minden egyes alkalommal bizonyítják ezt.

Fogarasban, a bálok ez idén nem olyan sűrűek. Talán a szokatlanul hosszú farsang okozza, hogy olyan ritkán jönnek egymásután a mulatságok, vagy talán a levegőben van valami, amit sokan sejtenek és ami sokaknak elveszi a kedvét a bálozástól. Az is lehet, hogy a pénzügyi dolgok terén állunk silányabul mint máskor, hiszen az általános szegénységet mindenki megérzi ez idén.

Apropos, a szegénységről jut eszembe, hogy pékeink bizonyára az elszegényedéstől félnek, vagy az is lehet, hogy megirigyelték a mészárosok népszerűségét, sőt az sincs kizárva, hogy meggettették nekik az új hold szubtilis

kiflije. Egyszó mint száz, a régi két-krajcáros zsemle ismét kisebbre, sőt ez még nem elég, de barnábbra is csinálják. Mivel évtizedes tapasztalás, hogy a zsemle és kenyér fogyasztásának, illetve kisebbedésének arányában a pékek házai szoktak növekedni, ellehetünk rá készülve, hogy ez a csodálatos szimp-toma ismét előfordul legközelebb.

A sajnálatra méltó mészárosokra is ugyancsak rácafélt az igazság. Panaszkodnak, hogy az egész megyében nem kapnak marhát, nincs, kipusztult már mind és ime, egy nagyváradikereskedő 30 pár marhát vásárolt Fogarasmegyében, az elmúlt héten. Ez talán csak eléggé világos bizonyíték arra, hogy igenis van itt elég marha.

A sikos gyalogjárók miatt napirinden van, hogy a dolguk után siető urak egymásután potyognak az utcán. Már feljelentés is történt a rosszul tisztított, sikos aszfalt miatt, de bizonyosak vagyunk benne, hogy majd májusban kiér a bizottság és felülvizsgálja, hogy tényleg sikos volt-e a gyalogjáró. Természetesen illusztrálva kell bemutatni az elesés mikéntjét, hogy szemelláthatólag meggyőződhessék a kiküldött bizottság az eset káros voltáról. Addig akár mindnyájan a nyakunkat törhetjük. Hja! a hivatalos paragrafus betűszerinti betartása az első!

A deres szakállu vén télapó csak nem akarja átengedni helyét! Erősen tartja magát, de már-már végelgyengülés jelei mutatkoznak majd rajta. A tavasz langyos lehellete nemsokára végigfut a határon és akkor, az utolsó küzdelem után kezdődik az újraébredés bájos évszaka. Vajjon meghozza-e a várt szép remények teljesülését a tavasz édes tündére? Lesz-e hid, épül-e a főgimnázium? Ki tudna mindezekre felelni? Mercuriusz leteszi tollát és komor gondolatokba merülve ül és ábrándozik.

A tiszteletlen szedőgyerekek azonban nem respektálja Mercuriusz komorságát, odaleskelődik és nemsokára hangos kacaj csendül fel! A jövő komorsága felett töprengő Mercuriusz ugyanis nem töprengött, hanem... aludt! Seprőt és az emlékezetes fáklát ragadtuk meg és úgy kergettük fel fülkéjébe a javithatatlan korhelyt, de nézzék csak meg hölgyeim és uraim arra jártukban, hogy milyen sokatmondóan hunyorgat szemével a huncut! Mintha mondaná: tudom én, amit tudok! De csitt! Lakatot teszek a számra!

Boldog Mercuriusz, Mi igen sokan vagyunk olyanok, akik sokat szeretnénk most tudni és semmit sem tudunk!

alugy ymlah.

Tisztelt szerkesztő ur!

Szerény véleményem szerint, egy ujság, amely semmiféle párthoz nem tartozik és sokszor hangoztatott elvénél fogva egyenesen a közjó érdekében lép sorompóba, ez az ujság — mondom, nem egyes emberek érdekében előmozdítását, hanem a közönség megvédését kell, hogy szemelőtt tartsa.

A szegény, ugynevezett „közönségnek” úgy sincs egyéb foruma, ahol nyilvánosan felszólalhasson, ahol megvédhesse magát a tulkapasokkal szemben, kérem tehát, hogy a husdrágulás ügyében ne csak a „szakembereknek” véleményét tessék meghallgatni, hanem a mienket is, akik hiába fordulunk fűhöz-fához, senki sem tartja magát illetékesnek a beavatkozásra.

Elsősorban is tessék a hivatalos közegeknek érdeklődni a marhaállomány iránt. A vásárokról felhajtott marhák számából meglehetősen állapítani azt a határozott tényt, hogy a mészárosok nem szenvedhetnek hiányt. Másodsorban a hallatlan magas árakban is bátorodom kételkedni. Elég alkalmam van egyes falubeli emberekkel érintkezni, akik meglehetősen hangsúlyozzák: „instálom, nálunk még eddig nincs nagy szegénység, mű még van mit együnk, van mit adjunk a marhának, nálunk pityóka, törökbuza és széna elég lett — hála istennek.”

Igy nyilatkozik maga a nép. És ezzel szemben a mondva csinált drágaság igazán érthetetlen. Hogy miért ne próbálhatnánk mi meg akár a szövetségi mészárszéket, akár a próbavágatást, azt éppenséggel nem értem, valamint azt is bátorodom kijelenteni, hogy a brassói városi próbavágatás olyan szép eredménnyel végződött, hogy a 60 kr.-os marhahus 38—40 kr.-ra süllyedt, bár ha a város nem is nyert az üzletben, de a közönség érdekét megóvta, elősegítette.

Ilyen előjáróság kellene nekünk, akkor nem mernének mészárosaink az elégedetlen és zugolódó vevőknek azzal felelni, hogy: husvétra még 60 kr. is lesz egy kiló hus.

Lássuk azonban a sertéshus árát is. Tessék csak meghallgatni akárhány embert, nem ad e igazat nekem, amikor azt állítom, hogy a legközelebbi hetipiac alkalmával legkevesebb 140 drb kövér sertést vittek vissza a tulajdonosok a vásárról. Téli idő van, legtöbb ember sertéstől ilyenkor, most van a szezonja. Olyan olcsó árakon vesszük a sertést, hogy csupán a zsírja kiadja a vételért, a többi jóféle ingyenbe marad. Miért fizetünk hát mi mégis olyan magas árt a zsírt és sertéshusért? Ezt fejtsék meg a talányokat kedvelő emberek.

Emlékszem olyan időre, nem is több 10 évnél, hogy a marhahusnak 30, a sertésnek 34, a borjunak 26, a juhnak 20 kr.-ért vettük kilóját. Hol van az az idő? Ugy-e bár akkor sem haltak éhen a mészárosok, sőt ellenkezőleg, a mostaniak is akkor szereztek vagyonukat, amit azóta folyton gyarapítanak, mert szegény egy sincs talán közöttük most sem...

Több tekintettel kellene lenni a polgárság érdekére. Mert hiszen, ha a dolog úgy állna, ahogy azt t. cikkirő ur állítja, hogy: „semmiféle hivatalos hatalom nem kényszeríthet egyetlen mészárosra sem arra, hogy a huszt ilyen, vagy amolyan árban adja, ez tény; akkor maholnap arra ébredünk, hogy két-három koronát is fizetünk egy kilo husért, hiszen a teljhatalmu, minden ellenőr-

zéken felülálló mészárosoknak senki sem szabhat törvényt.

Nem úgy van ez! Kell lennie és bizonyosan van is arra hatalma minden városnak vagy községnek, hogy a lakókat érdeklő ügyekben rendelkezék. És ha vannak ott férfiak, akik a polgárok javát szívükön hordják, nem is harapózik el a baj ennyire.

Tisztelettel. Több husvásárló.

H I R E K.

— Személy hír. Bauszneri Bauszner Gaidó, vármegyénk főispánja f. hó 7-én, délután a fél 5 órás vonattal Budapestre utazott.

— Áthelyezés. Katona József és Herceg Antal áll. főgimn. okl. r. tanárokat, a vall. és köz. okt. m. kir. miniszter, saját kérelmükre áthelyezte. Katona József Lugosra, Herceg Antal Zsolnára megy. Kívánjuk nekik, hogy új otthonunkban jól érezzék magukat.

— Nemeslelkű adomány. Mint értesültünk, a „Vorsussverein“ az 1904 évi zárszámadása befejeztével 50 koronát adományozott Fogaras nagyközség tisztviselő nyugdíj alapjára, valóban elismerésre és követésre méltó ezen nemeslelkűség, mert hiszen senkisé tudhatja hol és mikor veheti hasznát jóságának. Ajánljuk ezt a példát vagyos intézeteink és polgáraink figyelmébe. Vajjon nem jöhet-e el az az idő, mikor az esetleges adakozónak valamelyik ivadéka élvezze a nyugdíjat. A jótett mindig meghozza a maga nemes gyümölcsét.

— Nagyszében és Vidéke című lapársunknál: Gerő János tanár az ottani lapvezető-bizottság buzgó tagja, a szerkesztéstől, melyben tevékeny részt vett, visszalépett s egyszersmind a lapkiadó társaságból is kilépett, mit a társaság sajnálattal vett tudomásul. A lapot továbbra is egy lapvezető bizottság fogja szerkeszteni.

— Helyreigazítás. Lapunk múlt számában megjelent: Mikszáth-bankett című hírből tévedésből kimaradt: Dr. Bauszner Gaidó kir. közjegyző, választási elnök neve. A fenti banketten ugyanis ő volt az első szónok, aki nagy elokvenciával, lelkesen, lendületes szép beszéddel üdvözölte szeretett képviselőnket.

— Nyugtázás. A „Református magyar Bornemisza Anna nőegylet“ f. évi január hó 21-én tartott táncmulatságán felül fizettek a következők: Özv. Pleskotte Györgyné 4 kor., Kovács János m. kir. posta-távirda főnök 40 fill., Dr. Serbán Miklós orszgy. képviselő 10 kor., Kovács Gábor kir. főmérnök 80 fill., Bodor Béla 1 kor., Gyárfás Ferenc bir. végrehajtó 1 kor., Váró Benjámín kir. tanfelügyelő 2 kor., Wenk Ágost kir. mérnök 1 kor., Pirigy N. ur kir. adótiszt 1 kor. 80 fill., Özv. Benedek Gyuláné 18 kor. 80 fill., Botta Anna polg. leányisk. ig. nő 3 kor. 60 fill., Hersényi Imre főszolgabíró 10 kor. 80 fill., Dr. Fejérvári Adolf ügyvéd 10 kor., Mayer Ignác m. kir. főállatorvos 1 kor., Fleissig Lipót gyáros 3 kor., Zecha Nándor m. kir. állatorvos 1 kor., Steinburgi P. Frigyes gyógyszerész 2 kor. 80 fill., Maron József birtokos 3 kor., Szilágyi Ferenc 1 kor., Gremperger Alajosné 4 kor., De la Motte Ártúr gróf 80 fill., Szentgyörgyi József áll. elemi isk. igazg. 3 kor., Bóra István 60 fill., Dr. Lesmann Henrik tiszti főorvos 4 kor., Thierfeld Lipót nagykereskedő 1 kor., Halmy

Gyula áll. főgimn. tanár 2 kor. 80 fill., Páncél Károly ev. ref. elsőlelkész 3 kor. 80 fill., Thierfeld Dávid könyvkereskedő 1 kor., Krempels Jánosné 1 kor. 60 fill., Fodor József 1 kor. 60 fill., Suhay N. 80 fill., Krempels Károly 4 kor., Borsai Ferenc 80 fill., Mazura Mihály 1 kor., Dr. Hochmann Nándor ny. ezredorvos 3 kor. 80 fill., Simon József 60 fill., Szentimrey István áll. főgimn. igazgató 80 fill., Zalay János áll. főgimn. tanár 80 fill., N. N. 80 fill., Schmiedt Adolf 80 fill., Bózóky Imre órász 60 fill., Dr. Kelemen Adolf főrabbi 1 kor. 60 fill., Biró Izsó 40 fill., Dr. Schul Albert 4 kor., Bedő Ferenc kir. aljárásbíró 1 kor., Kovács Ferenc butorraktáros 80 fill., Kurta Károly 80 fill., Özv. Nagy Lajosné 60 fill., összesen 125 kor. 20 fill., azaz: Eyszázhuszonöt korona husz fillér. Fogadják a nemes szívű pártolók ezutón is egyetünk hálás köszönetét. Fogarason, 1905. február hó 6-án. Gergely János pénztárnok.

— Tanulmányut. Dr. Kelemen Adolf főrabbi érdekes tanulmányutára indul nejevel együtt, március hó elsején. Az előre megállapított utiterv szerint Fiumén át a földközi tengeren keresztül Jeruzsálemba mennek. Jerikót, Damaskust és mind ezeket az örök emlékezetes helyeket bejárja a tudomány-szomjas pár és a gyönyörű körutat megtéve, április 1-én érkeznek haza. Dr. Kelemen — aki lapunknak egyik kiváló munkatársa — megígérte, hogy érdekes utjáról utilevelekben fog lapunkban megemlékezni, közönségünk bizonyára érdeklődéssel fogadja a messze távolból érkező tárcákat, melyekért a magunk részéről előre is köszönetünket fejezzük ki.

— Március 15. Ilyen című egyfelvonásos alkalmi színjátékából a második kiadást rendezti sajtó alá Pásztor József és a hazafias munka rövid idő alatt nagy népszerűsége telt szert. Költői módon fejezi ki Március tizenötödikének ünnepi hangulatát a szabadságharc emlékének fellángolását az öregedő szívben s az ifjúság tiszta lelkesedését a szabadság gondolatáért. Iskoláknak, ifjúsági, önképző és társasköröknek különösen alkalmas hogy lendületesebben ünnepelhessék meg Március 15-ét. A szindarabban mindössze három szereplő van, diszlet sem kell hozzá, így könnyen előadható, megrendelhető a szerzőnél (Budapest, VII. Columbus u 28) ára postai szétküldéssel 90 fillér.

— Anyakönyvi kinevezések. A belügy-minisztérium vezetésével megbízott m. kir. miniszterelnök Rimbetiu Miklós jegyzőt vármegyénkben az almásmezői anyakönyvi kerületbe anyakönyvvezetővé, Muntean Vazul népiskolai tanítót pedig anyakönyvvezető helyettesé nevezte ki. Együttal megbizta őket a házassági anyakönyv vezetésével és a házasság kötéseknél való közreműködéssel is.

— Bötgyár. Fabián József gőzfűrésztulajdonos Székelyudvarhelyen modern berendezésű sétatot gyárat létesített, mely a múlt héten kezdte meg működését. Nálunk is van gőzfűrészt telep, nem lehetne-e itt is valami féle gyárat a szegény nép számára létesíteni?!

— Öngyilkosság. A választások alkalmából Gyergyó-szentmiklósról kirendelt gyalogság egyik közlegénye Szárhegyen lopáson lett érve s mert a tettesnél nem ez az első eset, szigorú büntetésre volt kilátása. Ebbeli félelmében Gyergyó-szentmiklóson szolgálati fegyverével szíven lőtte magát s rögtön meghalt.

— Halálozás. Herceg Antal főgimn. tanárt súlyos csapás érte. Nagyanyja: özv. Herceg Antalné, szül. Buday Mária urnő, kir. tanácsos pénzügyigazgató özvegy, f. hó 8-án Budapesten elhunyt. — Áldás és béke poraira.

— Öngyilkosság. Török István hévizi illt. 16 éves lakatos inas f. hó 9-én d. e Krausz Lajos mesterénél lévő egyik segéddel összeveszett miert is Krausz Lajos lakatos mester Török István tanoncot 3 szor felfofozta. Nevezett fiu elkeseredésében elment az udvarba lévő nagy csürbe és ott egy ócska forgópisztollyal mellbe lőtte magát, a golyó épen a szív alatt hatolt be és a testében maradt. A fiut a kózkórházba szállították ápolás végett.

— Szigorú tél. A tél nálunk nagyon zordon. Régi följegyzések szerint ehhez hasonló, 1812—14, 1848—49 és 1885—86 ban volt. Ez idő szerint az egész Európában Magyarországon uralkodik a legnagyobb tél. Hajnalban még a déli vidékek meteorologia állomásain is: 25—26 C-t, az északiakon pedig: 29—30 C-t észleltek. Oroszország fővárosában a legnagyobb hideg eddig 17 C. volt. Az ideai tél nagyon megviseli a déli országokat is. Madridban százával fagnak meg a hajléktalanok. Romában: 5 C-re szállott a hőmérő.

— Évforduló. 1859 január 24-én (február 6-án) az akkori Havasalföld (Muntania és Moldova fejedelemségek) követei Bukarestben I. Cuza moldovai fejedelem elnöklete alatt gyűlést tartottak, melyen kimondták a két állam egyesítését. Ezen unió 46 évfordulóját az egész országban megünnepelelték, de főképen Jassyban, mint a régi Moldova fővárosában és Bukarestben voltak fényes nemzeti ünnepek.

— Hogyan szerezte Makkai Zsiga bá az alkotmányos költségeket? Székely éllelmeségre vall, hogyan tett szert alkotmányos költségre Makkay Zsiga, a harisnyás székely képviselő. Képviselesége idején nem tudott annyit félre tenni, amennyiből zászlóra, jelvényre, fuvarra s még egy ki fluidumra is tellett volna, azért annyit magyarázgatta a góbéknak a: „Kojaliciót“, hogy szűkebb hazájában: Szentgercen, összeállott egy koalíciós betéti társaság, amely jövedelmét a közkereseti társaságok mintájára, Makkay Zsiga függőben levő mandátumára alapította. Három ottani tehetős gazda a képviselőjöllettel együtt, váltóra és közöshaszonra kétezer koronát szerzett. Az alapszabályoknak egyetlen paragrafus az volt, hogy ha Makkay bukik, a pénznek: fucs, ha pedig győz, akkor a képviselői fizetést négyen fogják huzni. Az atyafiak kombinációja bevált, mert Makkayt megválasztották s most mindegyik kapja a 6000 korona évi fizetés negyedrészt.

— Miniszteri elismerés. A. m. kir. földmivelésügyi miniszter 1904 év folyamán gazdasági tudósítói műnőségben teljesített buzgó munkásságáért Stolec József fekete-halmi lakosnak elismerését fejezte ki.

— Magyar ipar a román vasutaknál. A román államvasutak igazgatósága a napokban felhatalmazást kapott a minisztertanácstól arra nézve, hogy a ploesti — predeáli vasutvonalon felmerült mechanikai munkálatok ügyében az egyik ajánlattevő budapesti céggel boesátkozzék tárgyalásokba. A munkálatok költségeire a minisztertanács 120.866 frankot irányozott elő.

— A jobb- meg a balpárt. Egy alföldi nagy városban erős volt a küzdelem. Az

egyik kortes bállit egy tekintélyes választó-polgárhoz.

— Na, atyafi, kiro szavaz, jobb pártra-e, vagy a balra?

— Azt hiszem, a jobbra.

— Hát aztán tudja-e, hogy mi különbség van a kettő között?

— Nem én!

— No hát, a balpárt a nép javát szolgálja, le akarja szállítani az adót. . .

— És a jobbpárt?

— Az folyton új katonát kér s egyre több adót szavaztat meg. . .

— Az atyafi tünődve rázta a fejét.

— Na, én már szavaztam a balpártra, szavaztam a jobbpártra is, aztán újra a balpártra s újra a balpártra s újra a jobbpártra de még eddig sohasem tapasztaltam, hogy az adómat leszállították volna.

— **Eljegyzések.** Ha egy fiatal ember szük családi körben ráhuzza a jeggyűrűt választottja ujjára, másnap a lapok útján városszerte szétfut a hír, hogy Henrik ur, a ki többnyire törekvő fiatal orvos, ügyvéd, tanár, kereskedő, eljegyezte Ellácska kisasszonyt, a ki viszont valamelyik tekintélyes polgár bájos, szép és nagyműveltségű leánya. Azaz, hogy ez csak eddig volt így, ma már nagy veszély fenyegeti ezt a sokat olvasott és közkedveltségű hirrovaot. Ugyanis ujabban divatba jött, hogy az eljegyzéseket nem publikálják. A mi hireink között sem igen lehet látni egy idő óta. Ez az új divat persze nem valami hizelgő a mai vőlegényekre, mert azt árulja el, hogy a politikus mamák nem igen biznak az állhatatosságukban.

— **Véletlen.** F. hó 11-én d. u. 2 óra tájt özv. Jancsó Istvánné házában Sándor nevű 18 éves fiatalember a szekrényből egy kis forgópisztolyt vett ki és midőn azt forgatta, véletlenül elsült. Épen abban a pillanatban lépett be a szobába Nagy Anna Mari szobalasszony a Páris-szállóból és a golyó mellbe találta. Az orvosrendőri vizsgálat után a szerencsétlen nőt rögtön orvosi gyógykezelés alá vették, a rendőri vizsgálat folyamatban van.

Nevető fejfák.

Nemes, Nemzetes, Vitézlió Bathó,
Kit a női nem, gügyi és bagó
Sirba fektete,
Itt vagyonsze!

Mig élt: „teszemfel“ volt a jelszava!
S toronyba midőn harangot huzata
Hangzott felé a népszava:
„Tén s úr“ ne menjen el,
E harangot tegye fel,
Ha oly vitéz maga!

A harang szól s a torony most is áll,
De téns ur Bathó már nem kurizál,
Mert elsőpró a kegyetlen halál!

*

Ahol ez a négyszög lik van,
Onnan leski a vén: Likhan.
Táncmester volt és azt mondja:
Tulvilágon semmi gondja,
Mert társival a nagy éjbe
Bált rendeznek fönt az égbe.
Sokkal jobb itt, mint a földön,
Most csak boldogságban fordóm.
Négyest angyalokkal járunk
S nem félünk, hogy jó halálunk,
Egyszer úgy is már meghaltunk,
Többet Isten sem vesz rajtunk,
Tartozásunk lefizetvén,
Eszünk, iszunk, vigan hetykén!

Talmy.

Nyiltér.

E rovat alatt megjelent közleményért nem vállal felelősséget a Szerk.

A fogarasi takarékpénztár részvénytársaság igazgatóságának.

Mélyen meghatott azon meleg elismerés, mellyel boldogult drága férjem, oly rövid ott működését az igazgatóság méltatta.

Fogadják a tisztelt tagok ezuton, szives részvételükért hálás köszönetemet.

Fogarás, 1905. évi február hó 11-én.

Özv. Dr. Szabó Györgyné.

Szerkesztői üzenetek.

Névtelen levelekre nem válaszolunk.

Egy vásárló. Helyben. Cikkét közöltük, de felfogásával nem értünk egyet és állításait jövő számunk vezető cikkében alaposan megfogjuk cáfolni.

— **Tanárjelölt Miskolc.** A fogarasi áll. főgimnázium a nagyszabeni kir. tankerület főigazgatóságához tartozik.

Érdemes főigazgatója: Elischer József kir. tanácsos, aki 1843 ban Gölnicbányán született. Tizenhét évig tanárkodott. 1883 aug. 19-én, tehát 40 éves korában lett: 27951 sz. a. kinevezve a nagyszabeni kir. tankerület főigazgatójává. 1903 okt. 20-án üneplte meg általános tisztelettel és szeretettel körülölvézve 20 éves jubileumát. Tíz tankönyvet irt, melyek mind kitünöek.

Eltekintve attól hogy huszonkét éve működik már mint főigazgató, még is teljes frissességben, fiatal tetterővel és áldásosan folytatja pályáját tankerületének összes tanárai által tisztelve, szeretve. Igyekezünk kérdéseire röviden megfelelni, de ha bővebb adatokat kíván szerezzze meg a: Fogarás és Vidéke 1903 I. év f. 32 és 38 számait.

Különben üdv!

— **Egy atheista halála.** Rémségesen zordon és bizarr. Érdekes különben, hogy az isten fogalma ellen küzd annak tulajdonságai elismerése mellett. Mert a szerző életető eleme az örök élet. Ezen különben nincs is mit csodálkoznunk. Ha még a matematika is a közvetlenül szerzett meggyőződés elvein kezdi feladatát, ha az aksiómák itt is önmagukban, vagyis azért bizonyosak, mert elménk őket azokul ismeri fel, — mennél inkább kell ennek a költészetben így lennie, mely eszméiért egész szubjektivitásunkat latba vetve, az érzelmi meggyőződés egyéni hangján szól. A szerző szempontjából azonban igazolható e destruktív irány. Khaosz az egész.

N. L. Fogarás. Mennél kisebb a város, annál több a kacsá!

Ön is most nem híreket, hanem olyan kövér, hizott kacsákat küldött be lapunknak, hogy azokat bátran eladhatná a legközelebbi fogarasi vásárban.

Mi nem kacsákat, hanem híreket közlünk.

Felölös szerkesztő és laptulajdonos:

THIERFELD DÁVID

Egy egész jó karban levő
TEKE ASZTAL
jutányos áron eladó. Bővebb érte-
kezés e lap kadóhivatalában.

Csödtömeg eladás.

Alólirott közhirre teszem, hogy vagyombukott Gelb Albert fogarasi kereskedő csödtömegében felvett csödtömlár 1—189. tétel-számai alatt összeirt árucikkeket és üzlet-felszerelést a csödtömlárhatározata értelmében tömegesen és együttesen dr. Steinhart Samu brassói ügyvéd csödtömlárhatározati elnök ügyvédi irodahelyiségében 1905. évi február hó 25-én d. e. 9 órakor megkezdődő ajánlati tárgyaláson eladom.

A zárt ajánlatok 1905. évi február hó 24-ig bezárólag dr. Steinhart Samu brassói ügyvéd, mint a csödtömlárhatározati elnökéhez intézendők.

Ajánlattevők kötelesek az ajánlott ár 10%-át készpénzben bánatpénzül az írásbeli ajánlathoz csatolni, mely összeg azon esetben, ha a vevő a szabott feltételeknek pontosan eleget nem tenne, a csödtömeg javára elvész.

A csödtömlárhatározati tárgyak mennyisége, sem azok minősége iránt kezességet nem vállal és fentartja magának a jogot, hogy a beérkezett ajánlatok felett szabadon határozhasson, sőt a legkedvezőbbet is vissza utasíthassa.

Azon ajánlattevő, kinek ajánlatát a csödtömlárhatározati elfogadja, erről rögtön értesítve lesz és köteles a bánatpénz beszámításával még hátralékos vételért azonnal készpénzben lefizetni, mire aztán köteles a megvett tárgyakat haladéktalanul alólirott csödtömeggondnoktól Fogarason átvenni.

Az eladandó tárgyak Fogarason vagyombukott Gelb Albert üzleti helyiségében alólirott csödtömeggondnok közbenjöttével naponta d. u. 3 és 4 óra között megtekinthetők.

A vételügylet után járó illeteket vevő köteles az átvétel alkalmával szintén megfizetni.

Fogarás, 1905. február hó 8-án.

Dr. Popescu Tivadar

fogarasi ügyvéd, mint v. b. Gelb Albert csödtömeggondnoka.

1—2

KÖHÖGÉS, REKEDTSÉG ÉS HURUT ELLEN NINCS JOBB A
9—12 RETHY-féle

Pemetefű cukorkánál

Vásárlásnál azonban vigyázzunk és határozottan RETHY-félét kérjünk, mivel sok haszontalan utánzata van.

1 DOBOZ 60 FILLÉR.
Csak RETHY-félét fogadjunk el!

Egészen ingyen!!

Zománczott edényt nem kapnak sehol, de 6 főzlábost és 6 főzfazekat különféle nagyságban 12 darabot 1 frt 75 krért szállíthatok. — Ingyen csomagolás utánvét mellett.

A többi tárgyak feltűnő olcsó árban.

Árjegyzéket ingyen küldök. 4-20

KOHN, gyári raktáros, Budapest, VI., Csengeri-utca 51. szám.

A leghíresebb

kötőgépek

házi és ipari célra

I. Styriai Kötőgépgyár

magyar képviselése

BUDAPEST, VII., Erzsébet-körut 23.

Részletfizetésre is kapható.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Varrógépek és kerékpárok
raktára.

Fogl József Lajos.

Régebbi divatlapok

egy teljes évfolyam 1 korona 20 fillér.

Egy kiló

makulatura-

(csomagoló-) papir 24 fillér, 25 kilón felüli vételnél kedvezményes árak.

Kapható:

THIERFELD DÁVID

könyvkereskedésében.

Bőrkiütések,

olyanok is, melyek sehol gyógyulást nem találtak. Kérjen prospectust és nyilatkozatokat ingyen C. W. Rolle, Altona (Elbe).

6-6

VILÁGHIRŰ!

a „REKORD“ festészeti műintézet a kiválóan sikerült életnagyságu arcképeiről, melyeket elismert művészek által készített. Számos (kir. közjegyző által hitelesített) elismerőlevél a világ minden tájáról.

ELSŐRANGU KÉPEK ARAI:

.. Olaj-, aquarell- és pastellfestésben ..
o o o fénykép után o o o
48—63. cm. nagyságban ára . . 20 K.
Legfinomabb kivitelű Blom-, Platin- és krétarajz ára 5 K.

RÉSZLETES ÁRJEGYZÉK BÉRMENTVE.

Egy életnagyságu képet készítünk mindenkinék teljesen ingyen, ha részünkre 3 rendelést szerez és azokat egyenkint .. vagy egyszerre beküldi. ..

20—20 „REKORD“

festészeti műintézet.

Budapest, VII., Rottentiller-utca 46.

4071 F. sz.
Valódi ezüst remontoir női óra, 3 erős fedéllel szép kivitelben 12 K.
12-52

Erős Gyula

NAGYSZEBEN, Disznódi-utca 3. szám.

Mindennemű órák, ékszerek, arany- és ezüstáruszerek, ezüst-éveszközök, asztalfeltétek, templomi kellékek.

Erdély legnagyobb raktára.

Látszereszi cikkek nagyraktára.

Szétküldés csakis utánvét mellett

Mindenféle vésések legjutányosabban számíttainak.

Ócska arany és ezüst tárgyakat, drágaköveket, keleti gyöngyöket a legmagasabb napi árban beváltom, vagy cserébe fizetésképen elfogadom.

Kérjen nagy képes árjegyzéket ingyen és bérmentve

GUMI-SÁRCIPÓK

(kalocsni)

vizmentes gumi-hócipők meleg teveszőr béléssel, férfiak, nők és gyermekek részére; teljesen vizmentes gumi-vadász-csizmák férfiak részére, legjobbnak bizonyult minőségben, eredeti orosz gyártmány, a szt-pétervári gumi-cipőgyár gyártmánya.

KORCSOLYÁK: Halifax, Jackson Haines, Gazella és Columbus.

Legjutányosabb árban kapható

Schottola Ernőnél

BUDAPEST,

VI., Andrásy-ut 2. szám.

Árjegyzékkel ingyen és bérmentve szolgálok.

Jorgó János órák, gyáriraktár: **BÉCS, III./4. Rennweg 75/B.**

Levelezőlap elegendő, hogy gazdagon illusztrált árjegyzéket ingyen és bérmentve megkaphassa, első bevásárlás céljából. Az üzleti eljárás szigorúan tisztességes, rászedés teljesen kizárva. **Órajavítási műhely.** Mindennemű zsebórába új rugó behelyezése 40 kr. Minden vásárolt vagy javított óráért kezességet vállalom. Kivonat a nagy árjegyzékből: 7787. sz. legolcsóbb, legjobb strapácóra, nikkeltokban, 36 órai járása frt. 2.30. 8039. sz. valódi ezüst páncél-lánc 15 gr. frt. 1.—. 7858. sz. ezüst remontoir, dupla fedélű frt. 5.—. 7989. sz. inga-óra ütőművel, 3 sullyal 130 cm. magas frt. 11.50. 7929. sz. jó ébresztő-óra frt. 1.20.

Szíveskedjék nevemre és hásszámmomra 75 B pontosan ügyelni

HARGITAI TERMÉSZETES GYÓGYBORVIZ

Székely Selters

A „Székely Selters“ természetes gyógyviz a lélekző- és emésztőszervek hirtelen bántalmi, idült gyomorbetegségei, véségénység és az ebből eredő ideggyógyosságok, továbbá a vese-, hólyag- és epebetegségek ellen kiváló gyógyszer. Az emésztést elősegíti és az étvágyat fokozza. Kellemes íze és tisztaságánál fogva mint üdítő és borviz kitűnő.

Főraktár: **THIERFELD LIPÓT-nál** Fogarason
1 üveg ára 8 krajcár.

Ne vegyen senki hangszert, míg

REMÉNYI MIHÁLY

műhangszerész, es. és kir. szabadalom-tulajdonos, a Magyar Királyi Zeneakadémia szállítója, 315 ábrával ellátott legújabb képes árjegyzékét át nem olvasta, mely ingyen és bérmentve küldetik

Budapestről, Király-utca 44/II

PÁRTOLJUK A MAGYART

Legfinomabb kivitelű
igen célszerű villany-
világításu

zseblámpa

csak 3 korona.

Teljes dohányzó készlet

csak 5 koronába kerül
és pedig 1 finom u.
tajtékpipa kínai ezüst
foglalattal, 1 hozzávaló
pipaszár, 1 célszerű
dohányzacskó, 1 gyu-
fatartó, 1 tajték szí-
varszopóka, 1 szivar-
tárca, 1 házi pipa szár-
ral együtt, 1 tajték
szivarkaszopóka, 1 szí-
varvágó, 1 szivarhamu-
tartó. 10 drb összesen.

4 és fél kiló, körülbe-
lül 50 drb különféle
illatu finom pipere-
szappan csak 5 kor.

s vegyünk csakis Magyarországon.

Egy nagy amerikai gyár tönkremenésénél folytán azon helyzetbe jutottam, hogy az alant felsorolt 40 darab szabadalmazott amerikai ezüst árukat mélyen leszállított áron, **potom 6 frt 40 krért** szállíthatom bárkinek, és pedig:

- 6 darab amerikai szabad. ezüst asztali kés valódi angol pengével
- 6 darab amerikai szabad. ezüst evővilla egy darabból,
- 6 darab amerikai szabad. ezüst evőkanál,
- 12 darab amerikai szabad. ezüst kávéskanál,
- 1 darab amerikai szabad. ezüst levesmerítőkanál,
- 1 darab amerikai szabad. ezüst tejmerítőkanál,
- 6 darab angol „Viktória” pohártálcá, 2 darab remek asztali gyertyatartó.

40 darab összesen csak 6 frt 40 krért, ezen tárgyak ezelőtt 40 forintba kerültek.

Az amerikai patent ezüst egy teljesen fehér fém belül is, melyért jótállást vállalok.

5-12

Megrendelhetők utánvét mellett

NEUMANN JÓZSEF-nél

BUDAPESTEN, VIII., Örömvölgy-utca 16. szám.

Konyha-

készlet

5 darab sollingeni pengéjű kés és 1 darab szeletelő villa csak

4 kor. 50 fillér.

6 darab zománcozott fazék és 6 darab lábas különböző nagyságúak

csak 5 kor. 90 fill.

Egy valódi

Roskopf óra

kétévi jótállás mellett

csak 5 korona.

Köszvény és csúsz ellen legsikeresebb az egész világon ismert és kedvelt

KRIEGNER-féle

REPARATOR

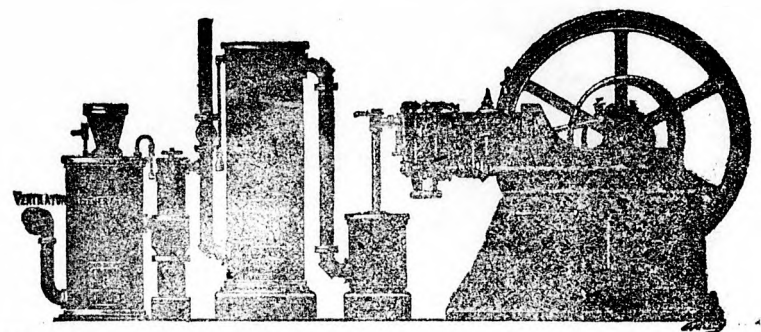
egy nagy üveg 2 korona, kis üveg 1 korona.

Kapható a gyógyszertárakban. Óvakodjunk az utánzatoktól.

Főraktár:

KRIEGNER GYÖRGY „Korona”-gyógyszertára
Budapest, VIII., Kalvin-tér.

5-13

Eredeti OSERS és BAUER motorok

BUDAPEST, VI., Podmaniczky-utca 18.

Motorgyár és vasöntőde: Bécs.

Benzin- és petroleum-motorok és locomoblok, szlívő-gáz-motortelepek 2-3 fill. üzemköltséggel. — Kedvező fizetési feltételek. — Elsőrangú gyártmány. — Költségvetés és árjegyzék ingyen.

Minden család pénzt takarít!!!

Remek 6 szem. kávé készlet minden színben csak 95 kr. f. 1.40 f. 1.90	Finom ajour 6 szem. kávé készlet minden színben csak f. 2.20 f. 2.90 f. 3.45			Remek 6 szem. vászon damaszt garnitúra csak f. 2.10 f. 2.90 f. 3.40 f. 3.90	Szép mintázott vászon törülköző 6 drb csak f. 1.25 f. 1.72 f. 1.90 f. 2.10
30 rőfös vég csodavászon csak f. 3.65	30 rőfös vég bőrvászon csak f. 4.15	30 rőfös vég írlandi vászon csak f. 4.95	30 rőfös vég gyöngy-vászon csak f. 5.45	30 rőfös vég rumburgi vászon csak f. 5.60	30 rőfös vég I-a rumburgi vászon csak f. 6.40
50 rőfös vég bőrvászon csak f. 3.25	50 rőfös vég írlandi vászon csak f. 9.45	50 rőfös vég rumburgi vászon csak f. 10.40	30 rőfös vég jó minőségű chiffon csak f. 4.65	30 rőfös vég R. chiffon csak f. 5.40	30 rőfös vég R. R. chiffon csak f. 6.85
30 rőfös vég csikos kanavász csak f. 3.25	30 rőfös vég csikos és kockás I ma kanavász csak f. 4.55	30 rőfös vég finom kanavász csak f. 5.40	35 rőfös vég kanavász különlegesség csak f. 6.40	30 rőfös vég fehér csikos csinvat ágyhuzatra csak f. 6.35	30 rőfös vég virágos fehér csinvat ágyhuzatra csak f. 7.40
Remek női ing vászonból, kézi himzéssel csak 85 kr. f. 1.15 f. 1.55	Remek női chiffon-ing schweizi himzéssel csak f. 1.10 f. 1.42 f. 1.74	Remek női háló corseta nagy választékban csak 98 kr. f. 1.25 f. 1.56	Remek női chiffon-nadrág csak 90 kr. f. 1.18 f. 1.45	Remek chiffon alsószoknyák himzéssel csak f. 1.35 f. 1.75 f. 2.25	Remek cloth és posztó alsó szoknyák csak f. 1.65 f. 2.15 f. 3.22
Varrás nélküli vászonlepedő 2 mtr. hosszú és 1 1/2 mtr. széles csak 92 kr.	Varrás nélküli remek vászonlepedő 2 mtr. hosszú, 1 1/2 mtr. széles csak f. 1.05	Nemzetközi keresk. ügynökség BUDAPEST, Kerepesi-ut 65. szám, I. emel.		Remek selyem cloth paplan minden színben csak f. 3.95	Remek caschmir paplan minden színben csak f. 3.55

Ny. Thierfeld-féle nyonda, Fogarason.